MINĖJIMAS

Sekminių 2 diena. Mirė Didysis Lietuvos Kunigaikštis Jegaila 1434 m.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

ORAS

Numatoma: giedra.

Vardodienis: Robertas. Servacijus. Gardievutis. Nergonė.

LIV METAI, 112 (1,089) Nr. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1940, GEGUŽĖS-MAY 13 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

MAY 14 1940

ŠIANDIEN

Motinos Diena
Ketvirtasis Įsakymas
Išgama didvyris
Pašinėlis ir rąstas

PIJUS BUKŠNAITIS

Šventėme Motinos Dieną.

Motina!

Kaip didis, kaip gilus, kaip svarbus šis žodis — gali suprasti tik tie, kurie motinos jau neturi. Turtų netekęs žmogus gali vėl pralobti. Sveikatos netekęs žmogus tikisi pasveikti. Draugų netekęs žmogus gali susirasti kitus. Bet netekęs motinos — kitos jau nesusiras!

Pasakoje sakoma, kad kartą Kalėdų Diedukas rado nuliūdusį našlaitį ir paklausė: Ko nori, vaikeli, kad būtum linksmas? Žaidimų, blizgučių, pinigų, parėdų? Prašyk — aš viską galiu tau duoti.

Našlaitis atsakė: Aš noriu motiniškos meilės.

Kalėdų Diedukas liūdnai palingavo galvą: Tokios dovanos duoti NEGALI NIEKS.

Motina yra tik viena ir nepamainoma.

Motinos Dienoje pagerbkime savo motinas, kurie jas dar turime.

Kurie jau netekome motinų, pagerbkime jų minėjimo dieną.

* * *

Kai kuriuos katekizmuose seniau buvo įrašytas Ketkvirtasis Įsakymas taip: "Gerbk savo tėvą ir motiną, kad laimingai gyventumei."

Filosofija aiški.

Gerbdamas savo tėvus išauklėsi savo vaikus gerbti tave. Savo vaikų gerbiamas, remiamas ir palaikomas — būsi tikrai laimingas.

Tą turime atsiminti ypač Motinos Dienoje.

* * *

Vakar lenkai minėjo Lenkijos atgaivintojo, Lietuvos dvarininko Juozo Pilsudskio mirties dieną. Jis mirė 1935 m. gegužės 12 dieną.

Yra sakoma, kad apie mirusius reikia kalbėti tik gerai, arba nieko.

Pilsudskiui šis posakis lietuvių lūpose nepritaikomas.

Pilsudskis perdaug įskaudino savo patės gimtąjį kraštą, o mūsų mylimą tėvynę Lietuvą, kad galėtume apie jį nutylėti. O jau ką nors gero apie jį pasakyti — tai negali nė vienas lietuvis, nors Pilsudskis būtų ir šimtą kartų miręs.

Patarlės ne visiems pritaikomos.

* * *

Vienas laikraštis iškėlė Lietuvai naują įkalinimą. Girdi, pasiųstų iš Amerikos paprastame laiške $5 adresatas negavo. "Gal cenzoriai nukniaukė."

Kam čia dėtis nekaltais avinėliais?

Europos paštuose visuomet veikė įstatymas, kad surasti paprastuose laiškuose pinigai konfiskuojami.

Kam čia tos pastangos apeiti įstatymą, kuomet siųsti pinigus perlaida daug saugiau ir tikriau?

Ar tik dėl to, kad sutaupyti kelis centus už perlaidą?

Menka ekonomija. Šykštuolis dvigubai sumoka. Šiuo atvėju nuostolių 100%.

* * *

Lenkų spauda vėl mini Prancūzijos ir Anglijos atstovų neseniai įteiktą Kaune Lietuvos vyriausybei protestą dėl valdžios papeiktino elgėsio su lenkais Lietuvoje ir Vilniaus krašte, ypač dėl "traktavimo" atbėgėlių iš Lenkijos.

Gaila, kad lenkų spauda neatsimena lietuvių protestų, įrodančių, kaip Lenkijos vyriausybė "traktavo" lietuvius Vilniuje ir apylinkėse per 20 metų. Tik per dešimtį metų (1919—1928 imtinai) tie lenku elgėsiai su lietuviais sudaro 658 puslapių knygą, vadinamą "Vilniaus Golgota."

Svetimoje akyje lenkai mato ir pašinėlį, o savoje nė rąsto neįžiūri.

Tikri žlibiai!

* * *

Šiomis dienomis skaitomi SLA viršininkų rinkimų balsai. Girdėt, kad kandidatai į pirmininkus ir daktarus kvotėjus gali pereiti vos tik keleto balsų daugumą.

Iš balsų skaitymo komisijos bandyta net per teleoną terorizuoti kai kurios kuopos dėl balsavimo.

Tikros varžytinės!

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Naujas armijos kapelionas

KAUNAS. — Ligšiolinis Lietuvos kariuomenės kapelionas kun. Sabaliauskas, pasiekęs kar. statuto numatytą amžių, paleistas į pensiją. Vyr. kariuomenės kapeliono pareigoms pakviestas vyskupas Matulionis. Vyskupas Matulionis yra gimęs 1873 m. birželio 22 d. Kudoriškių vienk., Aluntos parapijoje, baigęs Petrapilio kunigų seminariją įšventintas 1900 m. kovo 4 d. Iš pradžių buvo vikaru Varklionių par., vėliau klebonu Bykovoje. Už pakrikštijimą vaiko gimusio išmišrios moterystės, rusų buvo nuteistas 6 mėnesiams į vienuolyną. Nuo 1923 m. jam teko sėdėti bolševikų kalėjimuose: Butyrkuose ir Sokolnikuose. Vyskupu įšventintas 1929 m. ir tais pat metais vėl buvo išsiųstas į kalėjimą Solovkuose. 1934 m., įvykus tarp Lietuvos ir SSSR politinių kalinių pasikeitimui, grįžo į Lietuvą. Iki patekdamas į bolševikų kalėjimus, klebonavo darbininkų rajone Leningrade, už Nevos vartų.

Grįžęs Lietuvon, vysk. Matulionis buvo nuvykęs į Romą, kur Pijus XI jį priėmė specialioj audiencijoj, po to buvo Amerikoje, kur su paskaitomis ir pamokslais lankėsi lietuvių parapijose; 1936 m. aplankęs Šventąją Žemę, Romą ir Vilnių, grįžo į Lietuvą. Nuo 1938 m. buvo Kauno arkivyskupijos bažnytinio teismo pirmininku.

Prasidėjo vasarojimas

KAUNAS. — Vasarojimo sezonas Palangos vasarvietėje, kaip ir daugelyje kitų vasarviečių, pradedamas nuo gegužės 1 d. Kurortiniai mokesčiai, pradedantiems anksčiau vasaroti, yra sumažinti visu ketvirtadaliu. Lietuvos pajūryje šiemet tikimasi daug vasarotojų iš Rytų Lietuvos, kuriai iki šiol priėjimas prie jūros buvo neįmanomas. Daug vilniečių rengiasi atostogų vykti į laisvąjį Lietuvos pajūrį.

Miškų administracija jau žymią dalį pajūrio smiltynų yra apsodinusi kalnų pušaitėmis, o drėgnesnes vietas tikraisiais Lietuvos spygliuočiais. Šiemet numatyta apsodinti dar 40 ha. plotą. Naujai pasistačiusieji nuo Palangos iki Šventosios taip pat paraginti savo sklypus apsodinti medžiais.

LIETUVOS PREKYBA SU UŽSIENIAIS

VILNIUS. — Centralinis Statistikos Biuras paskelbė šių metų Lietuvos prekybos su užsieniais balansą, kurs pasirodo esąs palankesnis, negu pernai. Per šių metų kovo mėnesį išvežta į užsienius prekių už 18.9 milijonų litų, o pernai per kovo mėn. buvo išvežta už 17.7 mil. litų, taigi išvežimas 6% didesnis kaip pernai. Įvežta per š. m. kovo mėn. už 14 milijonų litų, o pernai buvo įvežta už 15.3 mil. litų. Taigi įvežta 7% mažiau, kaip pernai. Iš viso šiemet išvežta per pirmuosius tris mėnesius už 56.6 mil. litų, o pernai buvo išvežta už 58,1 mil. litų. Įvežta už 44.2 mil. lt., pernai už 47.7 mil. lt. Palyginus su kaimynų latvių ir estų, Lietuvos prekybos balansas yra geresnėje padėtyje, negu tų valstybių.

Šviekšnos nepatogumai ir progresas

KAUNAS. — Nuo Švėkšnos artimiausia geležinkelio stotis ir ligoninė yra tik už 70 kilometrų. Gyventojams dėl to susidaro nemaža nepatogumų. Šv. Elzbietos seserų kongregacija ėmėsi statyti Švėkšnoje ligoninę, kurioje numatoma įrengti 50 lovų. Ligoninės pastatymas kaštuos apie 350,000 litų. Ligoninė statoma iš aukų, kurias renka pačios seserys. Jau padaryti pusrūsiai, baigiamas pirmasis aukštas. Norima šiemet baigti statyti sienas ir pradėti vidaus įrengimą. Elzbietietės jau dabar Švėkšnoje veda senelių, vaikų prieglaudą ir privačiai lanko ligonius.

DAUGINAMAS TRAUKINIŲ SKAIČIUS

KAUNAS. — Bedidėjant Lietuvos geležinkelių eismui, netrukus bus nupirkta dar 6 keleiviniai garvežiai tankinio tipo 300 tonų traukinių svoriui su greičiu ligi 90 kilm. per valandą. Prekiniams traukiniams numatoma pirkti dar 10 garvežių su tenderiais ir siauriesiems geležinkeliams 4 keleivinius garvežius ligi 60 klm. greičio per valandą. Be to dar užpirkta 6 keleiviniai I ir II klasės vagonai, 14 keleivinių III klasės ir 25 vagonai ledainės—mėsos produktams ir kitoms prekėms pervežti.

PAVYZDINGA ŠEIMA

UKMERGĖ. — Šios apskrities, Deltuvos valsčiuje gyvena Adomas Vaičkauskas, 58 metų, žmona 47 metų, kurie turi 13 vaikų, iš jų 8 sūnūs ir 5 dukterys ir visi sveiki. Vyriausioji duktė 29 metų, jauniausias sūnus 2 mėnesių. Vaičkauskai turi tik 4 ha. žemės ūkelį. Respublikos Prezidentas A. Smetona sušelpė Vaičkauskų šeimą pinigine dovana.

Dar daug atbėgėlių

VILNIUS. — Iš Lenkijos atbėgusių šelptinų asmenų Lietuvoje yra dar apie 25,000 neskaitant internuotųjų. Tai daugiausia buvę Lenkijos valdininkai, pirkliai, namų savininkai ir pan., ūkininkų labai maža. Iš Sovietų užimtų buv. Lenkijos sričių yra atbėgusių Lietuvon apie 3,000 asmenų.

ĮVYKUSI PRANAŠYSTĖ

VILNIUS. — Balandžio pradžioje vienas lietuvis iš Pietų Amerikos atsiuntė į Vilnių laišką, rašytą dar pereitų metų rugpiūčio mėn. pabaigoje. Reiškia, tas laiškas ėjo daugiau kaip 7 mėnesius. Tame laiške amerikietis lietuvis reiškia Vilniaus lietuviams, kenčiantiems lenkų okupacijoje, užuojautą ir kartu viltį, kad netrukus vergijos pančiai nukris ir vilniečiai bus laisvi. Pasirodo, kad linkėjimai išsipildė ir vilnietis juos gavo jau šešis mėnesius būdamas laisvas.

Pirks bulves spiritui

KAUNAS. — Atitinkamų valdžios įstaigų nutarimu, šiais metais visos Lietuvos veikiančios spirito varyklos turės iš ūkininkų pirkti 75 nuošimčių jų suvartojamų bulvių spirito gamybai. Likusius 25% reikalingų spiritui varyti bulvių varyklos galės užsiauginti pačios. Bulvių auginimo ir pristatymo reikalu spirito varyklos turi dar anksti pavasarį susitarti su ūkininkais.

Vokiečiai grąžina vaikų darželius

VILNIUS. — Šiomis dienomis Vilniuje gauta iš Klaipėdos krašto buvusių tenai lietuvių vaikų darželių Venskuose, Priekulėje, Smeltėje I. Smeltėje II, Melnerągėje ir kt. turtas, kurį vokiečiai leido atsiimti. Turtas priklauso Lietuvos Vaiko draugijai ir paskirstomas naujai steigiamiems vaikų darželiams Rytų Lietuvoje.

Kova su pasiutimu

VILNIUS. — Vilniaus miesto pasitaikė įvykių, kur pasiutę šunės apriejo kitus šunis, o sykį ir apkandžiojo žmogų. Jau žiemos metu pradėta griežta kova su šunų pasiutimu Vilniaus krašte, pasireiškusių lenkų vokiečių karo metu, ir Vilniuje bei kituose krašto miesteliuose palaidi šunes gaudomi ir naikinami. Vilniaus mieste dirba keli šungaudžiai, kurie kasdien gatvėse sugauna po 15—30 šunų. Nuo Naujųjų Metų sugauta apie 4,000 valkataujantieji šunės, kurie beveik visi buvo sunaikinti.

Skubiai tvarkomi ūkiai

VILNIUS. — Atėjus pavasariui ruošiamasi dideliems žemės darbams. Pradžioje bus išskirstyta sklypais 125 nusavintų žemės reformai dvarų žemė, iš viso 28,042 ha. Vienkiemiais bus išskirstyta 78 kaimai, iš kurių 48 buvo pradėti jau lenkų skirstyti. Kaimo žemių bus išskirstyta 22,456 ha. Tokiu būdu šią vasarą bus išmatuota 50,498 ha.

Pačiame Vilniuje ir priemiesčiuose apie 500 ha. žemės bus išmatuota ir paskirstyta į sklypus statybai.

Vartoja dirbtinas trąšas

KAUNAS. — Zuperis yra pati reikalingiausia Lietuvos žemės trąša. Pastaraisiais metais zuperio suvartota kasmet daugiau kaip po 100,000 tonų zuperio. Tad Finansų ministerijoje daromi žygiai Lietuvoje statyti didelį zuperio fabriką, kurs galėtų padirbti zuperio nuo 100 iki 200 tūkst. tonų per metus.

PARAMA TIKYBINEMS ORGANIZACIJOMS

KAUNAS. — Tikybinių organizacijų, kurios yra valstybės pripažintos, kultūros reikalams iš valstybės iždo pagal šių metų biudžetą skiriama 2,119,000 lt., iš kurių 1,690,000 katalikams, 218,000 žydams, 28,000 evangelikams reformatams, 71,000 evang. liuterionims, 5,000 stačiatikiams, 38,000 sentikiams, 7 tūktančius karaimams ir 11 tūkst. litų mahometonams.

Atvyksta naujas nuncijus

KAUNAS. — Naujasis nuncijus Lietuvai, Luigi Centoza buvo priimtas popiežiaus Pijaus XII privatinėje audiencijoje. Bal. 20 d. Nuncijaus garbei Lietuvos pasiuntinybėje prie Vatikano buvo suruošti pietūs. Nuncijaus išvykimo į Lietuvą data nustatyta bal. 22 d. Lietuvos vyriausybė naujajam nuncijui pavedė butą Lietuvos Banko rūmuose, kurs buvo, rūmus statant, numatytas Banko valdytojui.

ĮVYKO PIENOCENTRO SUVAŽIAVIMAS

KAUNAS. — Balandžio 17—19 d. Kaune ir Vilniuje įvyko Pienocentro narių įgaliotinių atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 615 teisėtų atstovų, atstovaujančių 163 iš 176 pieno perdirbimo bendrovių. Suvažiavime vyravo nusistatymas ir šiuo karo metu nepasitraukti iš pieno ūkio srityje ligi šiol pasiektų ir turimų pozicijų, o dar, kiek tik įmanoma, jas praplėsti, dar labiau didinti pieno ir sviesto gamybą ir eksportą. Tos pozicijos tikrai milžiniškos. Ir paskutiniais metais buvo išvežta užsienin 350,000 statinaičių gero sviesto, už kurį gauta apie 45 milijonus litų. Kilus karui, blokadoms ir pakrikus tarptautiniui susisiekimui, pieno produktų eksportas atsidūrė nemažų sunkumų akyvaizdoje. Reikėjo susirasti saugesnių rinkų ir prisitaikinti pakitėjusių sąlygų reikalams. Viso š. m. sausio 1 d. balansas buvo suvestas net 29,126,985.95 litų. Pelno ir nuostolių sąskaita suvesta 2,403,326.79 lt. Gryno pelno liko 76,210,69 lt., kurs paskirstytas taip: atsargos kapitalui 43,210.69 lt., pagrindiniam kapitalui 16,000 lt., Jaunųjų Ūkininkų Rateliams ir kitoms organizacijoms (šauliams, civilinei aviacijai, Šv. Vincento dr-jos išlaikomoms prieglaudoms ir kt.) 17,000 lt. Sąmata suvesta, tikint, kad sviesto bus galima eksportuoti 17 milijonų kg. ir kiaušinių 90 milijonų. Be kita ko atkreiptas dėmesys į sūrių gamybos reikalą, kadangi sūrių kaina užsieniuose yra labai pakilusi. Pienocentras jau pernai šėtoje pradėjo statyti didelę modernią sūrinę ir žada sūrio gamyba sparčiai plėsti. Norint labiau pakelti pieno produktų gamybą ir eksportą, iškyla koncentruotų pašarų klausimas, be kurio sunku gamybą daugiau pakelti. Todėl Pienocentras daro žygių propaguoti šakniavaisių, saldžiųjų lubinų auginimą, silosų statymą ir kt. Praeitieji metai buvo nepalankūs sviesto gamybai daugelyje kraštų, jų tarpe ir Lietuvai. Tačiau nepaisant to, Lietuva ir pernai dar padidino sviesto gamybą. Apskritai, pernai tik Olandija ir Baltijos valstybės padidino savo sviesto gamybą.

Winston Churchill, Anglijos naujasis ministras pirmininkas.

PALANGA DIDĖJA

PALANGA. — Statistika rodo, kad Palangoje vasarotojų kasmet tebepriauga. 1933 m. Palangoje vasarojo 3,704 piliečiai ir 82 svetimšaliai, 1934 m. 3,913 pil. ir 343 svetimšaliai, 1935 m. 4,063 piliečiai ir 322 svetimšaliai, 1939 m. 9,045 piliečiai ir 136 svetimšaliai. Gyventojų (nuolatinių) Palangoje yra jau daugiau kaip 3,000 žmonių.

STUDENTŲ TALKOS

VILNIUS. — Vilniaus Universiteto studentų atstovybė organizuoja šiai vasarai žemės darbams talkas. Pirmoji darbų talka bus liepos 1—27 dienomis, antroji liepos 27—rugpiūčio 10 d., trečioji nuo rugp. 10 iki 31 dienos. Registruojami studentai ir aukštesnių klasių gimnazistai.

Laukų nusausinimas

KAUNAS. — Per 20 metų Lietuvoje iš viso nusausinta 469,561 ha. žemės; griovio 457,748 ha., drenažo 11,813 ha. Nusautinta daugiau Panevėžio apskr. — 77,140 ha, Šiaulių apskr. 69,686 ha., Biržų — 54,434 ha., Kėdainių 43,238 ha., Rokiškio — 23,066 ha., Raseinių 20,351 ha. Mažeikių 19,230 ha., Kauno 18,369 ha., Kretingos 16,174 ha., Marijampolės 15,094 ha., Tauragės 14.739 ha., Alytaus 10,394 ha., Vilkaviškio 10,383 ha., Seinų 9,417 ha., Telšių 9,205 ha. ir Utenos 7,337 ha.

SUAUGĘ MOKINIAI

KAUNAS. — Lietuvos aukštosiose mokyklose šiuo metu mokslus eina 1,121 valstybės tarnautojai, iš kurių 434 yra vedę žmonės, 687 nevedę, 101 išklausę visą mokslo kursą ir 958 dar tebeklauso. Daugiausia studentų yra iš Švietimo ministerijos (276) ir Vidaus reikalų min. (233), Finansų min. — 177, Krašto aps. 142, Susisiekimo min. — 142, Žemės Ūkio min. 106, Valstybės kontrolės 23, Užsienių reik. min. 5, Ministrų tarybos kanceliarijos 4 ir Seimo kanceliarijos 1.

Konsekruos naują vyskupą

KAUNAS. — Naujai popiežiaus paskirtojo vyskupo Dr. V. Brizgio konsekracija įvyks gegužės 19 d. Nominavimo bulė jau gauta Apaštališkojo Sosto nunciatūroje, Kaune. Numatoma, kad vysk. Brizgys bus paskirtas Kauno arkivyskupijos tribunolo oficiolu (bažnytinio teismo pirmininku).

VĖLIAUSI PRANEŠIMAI

Olandijos armija sulaikė vokiečių antplūdį prie upių Yssel ir Maas. Pas olandų miestą Delfzijl, kurį vokiečiai smarkiai atakuoja iš savo tvirtovės Emden, Olandijos kariuomenė ima viršų.

Išmesta iš lėktuvų Vokietijos kariuomenė pas Rotterdamą neįstengė paimti miesto. Olandai nuvarė ją į pavojingas vietas.

Olandijos karo vyriausybė sako, kad vokiečių netikėtas puolimas nepavyko.

Belgijoje nors vokiečiai ir sulaikyti pasienyje, bet Limburgo provincija Belgijos šiaurės rytuose jau vokiečių rankose. Vokiečiai bombardavo Brusselį, Antverpą ir kitus svarbesniuosius miestus. Brusselio aerodrome vokiečių bombomis užmušta trisdešimts septyni, o sužeista 61.

Belgijos rytuose daug vokiečių kariuomenės nuleista su parašiutais iš lėktuvų, bet smulkmenų apie tą "Blitzkrieg" dar negauta. Belgijoje manoma, kad kariuomenė šiuo laiku atsilaikys prieš vokiečius, bet skubi pagalba reikalinga. Karalius Leopoldas asmeniškai veda savo kariuomenę.

Nedidelė kunigaikštystė Luksemburgas, neturinti jokios armijos, vokiečių užimta. Alijantų kariuomenė skubinasi išvaryti iš ten vokiečius.

Prancūzija paskelbė, kad už dviejų valandų po vokiečių įsibriovimo į Olandiją, Belgiją ir Luksemburgą, Prancūzijos ir Anglijos kariuomenės atvyko į Belgiją, kur buvo gyventojų patikta su didžiausiu džiaugsmu.

Abiem upės Moselle krantais, tarp Luksemburgo ir Vokietijos, vokiečių kariuomenė daro didžiausius pasiruošimus. Manoma, kad iš čia bus pradėta didieji puolimai.

Vokiečių lakūnai bombardavo Prancūzijoje grynai ne militarines vietas. Penkiolika civilinių gyventojų užmušta mieste Nancy. Prancūzijos generalissimo Gamelin sako: "Vokiečiai iššaukė mus į mirtiną kovą. Mūsų žodis: Už Prancūziją ir jos draugus—su drąsa, energija ir pasitikėjimu."

Anglijos ministras pirmininkas Neville Chamberlain pasitraukė iš vyriausybės, prisitaikydamas visuomenės norui. Nauju ministru pirmininku pakviestas Winston Churchill. Visi ministrai pasilieka dar savo vietose, kol bus sudarytas naujas kabinetas.

Prancūzijos ministrų kabinetas padidintas dviem ministrais iš opozicijos — Louis Marin ir Jean Ybarnegaray.

Vokietija dar nesigiria naujo karo pergalėmis. Berlyne paskelbta tik, kad priešo atsparumas pasieniuose sulaužytas.

Popiežius pareiškė savo pasibaisėjimą dėl vokiečių naujo žygio.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Kruze—Redaktorius
S. E. Vitaitis—Administratorius
A. S. Trečiokas—Prezidentas

GEGUŽĖS 10 D. PRASIDĖJO TOTALINIS KARAS

Gegužės 10 d. Vokietijos Kancleris Adolfas Hitleris, išvykdamas į vakarų frontą savo kariuomenei įsakęs pulti Olandiją, Belgiją, Prancūziją, Šveicariją, Angliją ir Liuksemburgą pareiškė savo kariams: Vakarų fronto kariai! Jūsų valanda atėjo. Prasidedąs šiandien mūšis nulems Vokietijos likimą tūkstančiui metų." Baigdamas sušuko: "Mirtis ar laimėjimas!" Po to Vokietijos kariuomenė peržengė Belgijos, Olandijos ir Liuksemburgo sienas, tų neutralių valstybių pasieniuose sugaudė armotos ir viršum jų sostinių pasirodė šimtai vokiečių karo lėktuvų. Šiandien Belgija, Olandija ir Šveicarija pergyvena tai, ką pergyveno neseniai Norvegija.

Dabar mums suprantama Anglijos vilkinimai, atidėliojimai ir tariamieji pavėlavimai Norvegijoje. Chamberlainas, nežiūrint lietsargio ir kitų ypatybių, vis dėlto neklydo, kada jis pereitą savaitę sakė, kad netrukus pasaulis gaus "naują siurpryzą." Gegužės 10 diena yra tas siurpryzas, apie kurį Chamberlainas tuomet kalbėjo. Mums taip pat dabar aišku kodėl Anglija į Norvegiją siuntė mažai kariuomenės, mažai ginklų ir neatkakliai kariavo su vokiečiais. Jis numatė, kad netrukus tie ginklai, kareiviai ir karo lėktuvai bus reikalingi svarbesniam ir didesniam žygiui vakaruose. Jo atidėliojimai ir vilkinimai dabar pateisinami.

Šiandien tinka pakartoti tuos žodžius, kuriuos Hitleris pareiškė Danzige dar 1934 metais. Tuomet jis sakė: "Mažųjų valstybių dienos ir vakaruose jau praėjo. Aš sudarysiu uniją iš Belgijos, Olandijos, Šiaurės Prancūzijos iš vakarų ir šiaurės uniją iš Danijos, Norvegijos ir Švedijos."

Jau tuomet Hitleris sakė, kad reikės įsivelti į karą, kad karui kilus Vokietija turės užimti tas valstybes, tačiau jis sakė, kad ofensyvos iniciatyvą paliks alijantams ir jeigu jie pultų tas valstybes, tai tik tuomet Vokietija įsikištų. Faktinai įvyko priešingai: ne alijantai puolė Olandiją ir Belgiją, bet Vokietija.

Šis Vokietijos žygis yra tikrojo karo pradžia. Visi kiti ligšioliniai žygiai buvo tik pasirengimai, tik pozicijų užėmimas. Dabar jau ne tik Vokietija turės įtempti visas jėgas, bet Anglija ir Prancūzija. Pats faktas, kad Vokietijos vyriausybė iki šiol kaž kaip pro pirštus žiūrėjusi į karą, įspėjo Vokietijos gyventojus pasiruošti didžiausiems pasiaukojimams tautos istorijoje. Dabar, anot vokiečių, prasideda tikrasis karas už vokiečių "Lebensraumą" ir vokišką Monroe Doktriną, kuria pasaulis padalinamas į aštuonias "gyvenimo erdves." Dabar prasideda pirmoji tikroji karo fazė, kurios rezultatų joks gyvas pasaulio sutvėrimas negali iš anksto pasakyti. Į tą klausimą atsakys kraujas ir ugnis vakarų fronte.

LIETUVOS DARBININKAMS PAKĖLIA UŽDARBIO NORMAS

Lietuvos Vidaus reikalų ministras ryšium su kai kurių gyvenimo reikmenų pabrangimu, leido pakelti darbininkams uždarbio normas. Nuo balandžio 15 d. prie patvirtintų uždarbio normų 5 litų pridedama 15 nuošimčių, prie uždarbio normų 5—7 lt. pridedama 10 nuoš., o uždarbio normos virš 7 litų padidinamos pačių darbdavių laisvu pasirinkimu.

Taip pat nuo balandžio 1 dienos žymiai reformuojamas valdiniams tarnautojams atlyginimas. Nuo 1933 metų tam tikru įstatymu iš visų valdinių tarnautojų ir valdininkų algų buvo išlaikomas tam tikras nuošimtis valstybės biudžetui subalansuoti. Nuo šio balandžio 1 d. tie išlaikymai panaikinami ir iš visų tarnautojų, kaip ir visų kitų piliečių imamas tik darbo pajamų mokestis. Tuomi valdininkai, tarnautojai ir pensininkai daug laimi, bet valstybė būtų staiga nustojusi 14 milijonų pajamų. Kad tatai neatsilieptų nepakeliamai į valstybės iždo pajamas, vyriausybė priėmė ir patiekė seimui laikiną įstatymą, kuriuo kuriam laikui dar bus išlaikoma iš aukštesnių kategorijų ir nevedusiųjų tam tikras nuošimtis to skirtumo, kurį jie gaus daugiau, nustojus jiems taikyti biudžetui subalansuoti išskaitymus. Laikinasis patvarkymas sudarytas taip, kad žemųjų kategorijų tarnautojams kas mėnesį algos ir atlyginimai padidės iki kelių, o tarnautojams su šeimomis ir iki kelių dešimčių litų, o viengungiams ir aukštesniųjų kategorijų tarnautojams pasiliks išskaitymai beveik tie patys, kaip pirma. Tokiu būdu išsilygins valstybės iždui 10 milijonų litų, kuriuos jis būtų turėjęs pridėti panaikinus biudžetui subalansuoti išskaitymus.

JOS AKIS IR JO ŠIRDIS

Į lenktą antakio piautuvą—
pačirkšt!—susižeidė širdis...
Iš jos nūn kraujas nuolat srūva,
bet juokiasi po antakiu akis!...

Arėjas Vitkauskas.

NAKTIES TRAUKINYS

Atveški, traukiny, man laimę—
kuris miegoti man trukdai!
Išveški abejone, baimę,
tebus—ramios nakties sapnai!

Arėjas Vitkauskas.

Pabudo milijonieriumi

Italijoje, Trieste, gyveno 57 m. skurdžius Karlo Verri, kuris vos, vos užsidirbdavo makaronams. Vieną dieną jam pranešė, kad Aleksandrijoje mirė jo patėvis Džiovani ir jam paliko 1,300,000 lirų. Tuojau visos krautuvės jam pasiūlė imti skolon ką tik nori, nors iš vakaro jam teko užsnūsti su alkanu pilvu.

● Kovo 30 d. buvo sudaryta nauja Centrinė Kinijos vyriausybė, kuri vadinasi tautine kinų vyriausybe ir sostine pasirinko Nankiną.

-- Ir t. t.

Laisvės Varpas

Pennsylvanija valstybė pasiūlė Hitleriui $3,000 už Čekoslovakijos Laisvės Varpą, kuris yra kopija Amerikos Laisvės Varpo. Pennsylvaniečiai jaučia, kad dabar Vokietijai okupavus Čekoslovakiją, to varpo vieta yra Amerikoje, o ne pavergtoje žemėje. Tokia pat Amerikos Laisvės Varpo kopija yra dabar ir Lietuvoje, kurią, kaip žinoma, Amerikos lietuviai padovanojo Lietuvai.

* * *

Izoliavimas

Kadaise Napoeonas Bonapartas bandė izoliuoti Angliją nuo Europos. Dabar Vokietijos naciai taip pat nori izoliuoti Angliją nuo likusios Europos, jeigu Anglija įveltų Italiją į karą. Tačiau ekspertai teigia, kad ne Anglija nori Italiją įvelti į karą, bet Vokietija. O Italiją įvėlus, Hitleris tikisi įvelti ir Rusiją.

Napoleonui nepavyko Angliją izoliuoti. Ar pavyks Hitleriui? Vargu.

* * *

Švedija

Švedija, bijodama ne tik Vokietijos, bet ir Rusijos, šiomis dienomis pareiškė Vokietijai, kad pasižada laikytis neutraliai, nežiūrint ar Anglijai pavyks išlaikyti Narviko uostą Norvegijoj, ar ne. Tuo reikalu tarp Vokietijos ir Švedijos pasikeista notomis. Švedijai, atrodo, kitos išeities nebuvo. Bet karas dar toli gražu nesibaigia. Visko dar gali būti.

* * *

Lloyd George

Nors senas, bet dar energingas Anglijos liberalas David Lloyd George, pasipiktinęs Chamberlaino vyriausybės nerangumu ir karo operacijų vilkinimu, nepasisėkimais ir atidėliojimais, pareiškė Anglijos visuomenei, kad dabar laikas Chamberlainui p a s i t r a u k t i. Esą anglai pralaimėjo dėl apsileidimo.

* * *

Rinkimai

Washingtone kalbama, kad Prezidentas Wilsonas laimėjo antrą prezidentavimo terminą vien dėl to, kad Europoje buvo karas, o jis prižadėjo Ameriką į tą karą neįtraukti. Dabar Rooseveltas gali laimėti trečią terminą dėl tos pačios priežasties.

* * *

L.T.S.

Lietuvos Tautininkų Sąjungos Pirmininkas Dr. D. Cesavičius tautininkų suvažiavime pareiškė:

Tautinimkų uždavinys yra eiti prie to, kad visas gyvenimas, visa gyvenimo kasdienybė būtų tautiška, kad idėjinis tautiškumo principas būtų sukonkretintas, sugyvėnimintas, kad jis apimtų, apgaubtų visa, kuo tik praktiškai gyvenimas pasireiškia.

* * *

Uždavinys

Kalbant apie visuomeninę tautos gyvenimo dalį, čia yra uždavinys tvarkytis taip, kad visa tauta vis geriau būtų aprūpinama įvairiomis žmonėms reikalingomis gėrybėmis, kad tas aprūpinimas būtų vis geresnis ir tobulesnis, kad tauta tuo būdu stiprėtų ir kiltų į aukštesnį kultūros, civilizacijos laipsnį, kad ji būtų dvasiškai ir fiziškai pajėgesnė.

* * *

Nye sako

Senatorius Gerald Nye iš North Dakota neseniai pareiškė: "Mussolinį, lygiai kaip pietų valstybių republikonų delegatą, gali lengvai nupirkti, bet sunku nupirktą išlaikyti."

● Berinke buvo aptikta slapta organizacija, kuri padėdavo Vokietijos žydams perbėgti į Olandiją.

MINISTRAS PIRMININKAS MERKYS APIE LIETUVOS PADĖTĮ

Žemės ūkis. —Santykiai su Rusija. —Sostinė Vilnius. —Molotovo kalba

KAUNAS. — Ministras pirmininkas A. Merkys "Pienocentro" atstovų suvažiavime bal. 17 d pareiškė, kad žemės ūkis laisvoje Lietuvoje yra padaręs milžinišką pažangą tiek savo gamybos kiekybės tiek ir savo kokybės atžvilgiu. Pagrindinė tos pažangos priežastis yra mūsų žemdirbių ūkininkų ypatingai tvirtas prisirišimas prie savo žemės, prie nuosavybės. Palietęs tarptautinę ir politinę padėtį, ministras pirm. pasakė:

"Mūsų kraštas per palyginti trumpą laiką pergyveno didelių sukrėtimų. Atsiminkim kovo 19 dienos Lenkijos ultimatumą Lietuvai. Atsiminkime pereitų metų kovo 22 d. sukrėtimą, kai netekome Klaipėdos krašto. Pagaliau, kas gali užmiršti tuos išgyvenimus, kai pereitų metų rugsėjo mėn. 1 d. tarp artimiausių Lietuvos kaimynų susliepsnojo baisi karo liepsna! Visi šie įvykiai supurtė, suvirpino visą gyvą mūsų valstybės kūną. Bet lietuvių tauta tuos supurtymus mokėjo sutikti ir išgyventi.

"Tarptautinių įvykių raida šiame Europos kampe netikėtai greitai sudarė mums palankią situaciją, kurios dėka, o taip pat ir mūsų politikos su didžiaisiais kaimynais dėka mes galėjome įgyvendinti savo šventas ir senas teises į sostinę — Vilnių."

Palietęs Sovietų Sąjungos kariuomenės tam tikrų padalinių buvimą Lietuvoje, min. pirm. Merkys pareiškė:

"Dėl mūsų sutarties su Sovietų Sąjunga, pasirašytos 1939 m. spalių 10 d., pradžioje ne vienas turėjo tam tikrų abejojimų bei susimąstymų. Kai kur buvo keliami abejojimai, kaip mums seksis toji sutartis vykdyti praktikoje. Kai kurie silpnesnės valios žmonės buvo bepradedą reikalus savaip įsivaizduoti. Ne vienas net pagalvojo, ar dėl tos sutarties pasirašymo nebus jam atėjęs laikas išversti kailį, paraginti ir kitus į save panašius taip pat pagalvoti apie kailio išvertimą. Pasitaikė vienas kitas kurstytojas ir iš šalies, kuris tą sutartį vėl norėjo savaip išaiškinti. Kai kur tamsūs agitatoriai pradėjo gąsdinti mūsų ūkininkus naujos santvarkos perspektyvomis, —kad būsianti panaikinta nuosavybė. Dėl to buvo raginami ūkininkai mažiau dirbti ir mažiau gaminti. Tačiau neteko girdėti, kad mūsų ūkininkai bent kur tokių nieku nepagrįstų raginimų bei gąsdinimų būtų ypatingai paklausę. Turiu pažymėti, kad Lietuvos vyriausybė, turėdama jau 20 metų patyrimo santykiuose su Sovietų Sąjunga, niekada ir niekur netūrėjo pagrindo nusiskųsti, kad Sovietų Sąjunga būtų nevykdžiusi bet kurios su Lietuva sudarytos sutarties. Ir dėl pereitų metų spalių 10 dienos sutarties visai lojalaus ir kruopštaus vykdymo iš Sovietų Sąjungos pusės ligi šiol nebuvo pagrindo nusiskųsti. Tiek senesnių, tiek naujesnių metų praktika Lietuvos santykiuose su Sovietų Sąjunga mums rodo, kad ir ateityje bendradarbiavimas tarp mūsų valstybių bus tęsiamas lajaliai padarytų sutarčių ribose. Šia proga mums yra įsidėmėtini ir aukščiausių ir atsakingiausių Sovietų Sąjungos vadų pareiškimai, kurie mūsų pažiūrą į šiuos reikalus absoliučiai patvirtina. Tamstoms visiems, be kitko, yra žinomi Sovietų Sąjungos liaudies komisarų taryboj pirmininko ir užsienių reikalų komisaro pono Molotovo Maskvoje padaryti pareiškimai dėl Baltijos kraštų jo didžioje politinėje kalboje, pasakytoje kovo 29 dieną. Lietuvos vyriausybė neranda jokio pagrindo galvoti, kad Lietuvai iš SSSR gręstų bet kokie pavojai."

ITALŲ SARKAZMAS

Italijos fašistų spauda iki šiol buvo ir tebėra pilna sarkazmo apie Anglijos parlamento debatus. Laikraštis "Resto del Carlino" savo sarkazmu turbūt visus kitus italų laikraščius pralenkia pasakydamas: "Mes balsuojam už Chamberlainą. Chamberlainas anglų valdžioje yra garantija, kad sąjungininkų karo vedimas bus silpnas, neplaningas ir pilnas klaidų. Visi matome, kad karas tai nėra atsargių senių su lietsargiais darbas, bet pasiruošusių drąsuolių darbas. Anglijos priešams naudinga, kad Chamberlain pasiliktų Anglijos valdžios vadovybėje, jei galima, iki neišvengiamo Anglijos Prancūzijos pralaimėjimo."

Šis sarkazmas yra daugiau, negu sarkazmas, jis yra cinizmas. Atviras pasakymas ką manai apie priešą. Tame pasakyme išmintingiems yra politikos ir diplomatijos pamoka. Ji aiškiai iliustruoja filozofiją, kuri sako: "Jeigu tavo priešas apie tave gerai kalba — apsižiūrėk, nes su savim yra kas nors negero. Priešingai, jeigu tavo priešas apie tave kalba blogai, tai tu esi tvarkoje."

Tokia jau yra kovos filozofija. Tautų ir valstybių kovose svarbu, kad priešo vadas būtų kuosilpniausias. Tada lengviau priešą nugalėti. Dėlto lenktyniuojančios imperijos dažnai slaptai veikia, daug pinigų išleidžia savo priešo ar konkurento valstybėje jos vidaus politikoje pravesti sau palankius ar silpnus vadus.

Italai šiame atsitikime buvo daugiau ciniški, negu diplomatiški. Jeigu anglai, pavyzdžiui, Chamberlainą pamainytų sakysim Edenu ar kitu agresyviškesniu anglu, tai Italijai tektų labai gailėtis tokio pareiškimo.

D. Klinga.

BAUDŽIA MOTERIS

TILŽĖ. — "M. D." rašo: "Ypatingas teismas Tilžėje sprendė trijų moterų bylą, kurios kaltinamos turėjus neleistinų santykių su lenkų belaisviais. Teisme paaiškėjo gėdingi dalykai, kai dvi kaltinamosios moterys, 32 m. Margarita Strebal ir tokio pat amžiaus švogerka Gertruda Strebal, kurios yra ištekėjusios, motinos ir turi po daug vaikų, o jų vyrai tarnauja kariuomenėje. Taip pat ir trečia kaltinamoji, 19 m. Šarlotė Kervel, yra vieno vaiko motina ir jos sužadėtinis stovi fronte." Jos sekiojusios belaisvius, juos lankydavo ir linksmai leido laiką. Prokuroras priminė kruviną Brombergo sekmadienį, kada buvo išpiauta 50,000 vokiečių. Margareta Strebal nubausta 8 metais, Gertruda Strebal 2 m. ir Šarlotė Kervel 1 metus kalėjimo.

● Numatoma, kad artimiausiu laiku Meksikoje bus išleistas įstatymas, kuriuo moterys galėsiančios dalyvauti parlamento ir prezidento rinkimuose. Moterys renkamos dar negalės būti, nes jos politiškai nepribrendusios.

BALTIJOS KRAŠTŲ BENDRADARBIAVIMAS

Rašo Ministras Pirmininkas ANTANAS MERKYS

Baltijos tautų bendradarbiavimo mintis Lietuvoje gimė anksčiau negu pati nepriklausomybė Lietuvos valstybės, atgimusios po 1914-1918 metų karo. Ta mintis buvo pagrįsta tarp latvių ir lietuvių esančia giminyste ir tradicinės simpatijos ryšiais, jungiančiais lietuvių tautą su estų tauta. Ji taip pat buvo pagrįsta trijų tautų gyvenamų žemių geopolitine padėtimi, lygiai kaip ir jų bendru laisvės troškimu, rodančiu Baltijos tautų politinį pribrendimą ir jų aukštą kultūrinį lygį, kas taip ryškiai pasireiškė Didžiojo karo metu.

Lietuvių tautos nuomone, lietuvių, latvių ir estų bendradarbiavimas visados turėjo pasireikšti politinėje srityje, o dar labiau — kultūrinėje srityje. Toms trims tautoms įgijus suverenumą ir tuo pačiu metu ekonominę nepriklausomybę, tas bendradarbiavimas turėjo apimti ir ekonominę sritį.

Lietuvių tauta su didžiausiu atidumu stebėjo kiekvieną savo Baltijos bičiulių politinės kovos tarpsnį ir kiekvieną jų žingsnį į priekį kultūros srityje. Kartais jai atrodė būtų daug meiliau, jei šiek tiek glaudesni ryšiai būtų rišę tų tautų atstovus rusų Dūmoje. Kaip tik dėl to lietuvių tauta nudžiugo, kai lietuvių, latvių ir estų suartėjimas ėmė intensingiau reikštis tada, kada vis dar gaudė Didžiojo karo patrankos ir kada pradėjo švistė Baltijos tautų politinės laisvės aušra. Tačiau yra aišku, kad nebuvo galima svajoti įgyvendinti visišką Baltijos tautų bendradarbiavimą anksčiau, negu Baltijos tautos bus atgavusios savo politinę laisvę ir bus susikūrusios nepriklausomomis valstybėmis.

Baltijos kraštų bendradarbiavimo mintis, lygiai kaip ir visos didžiosios mintys, turėjo pereiti per visą eilę tarpsnių ir krizių. Ta mintis visuose trijuose kraštuose susilaukė daugybės entuziastų kaip ir skeptikų, kurie tiek vieni, tiek antri nudelsė jos galutinį įgyvendinimą. Kaip žinoma, buvo iškelta ir išgarsinta mintis sukurti lietuvių latvių respubliką, ir ta mintis buvo paremiama kraujo ryšiais, esančiais tarp abiejų tautų; taip pat buvo numatyta visai sujungti lietuvių ir latvių kalbas ir sukurti politinę konfederaciją, kuri pradžioje turėjo apimti vien tik Lietuvą, Latviją ir Estiją, o vėliau — ir Suomiją; buvo sugalvota daugybė dar kitokių dalykų... Kita vertus, atsirado žmonių, nes ir pačių įtakingiausiųjų tarpe, kurie abejojo, ar glaudesnis Baltijos valstybių bendradarbiavimas būtų įmanomas ir ar jis būtų naudingas, ir kurie buvo šalininkai, kad jų kraštai vestų arba visiško izoliavimosi politiką, arba susiartinti su viena ar kita didžiąja Europos valstybe.

Bendradarbiavimo minties įgyvendinimą taip pat sulėtino čia vienur, čia kitur pasireiškusios menkai suprantamos tautinės ambicijos, prietarai, religijos skirtumai ir tos skirtingos pasekmės, kurių kiekvieno krašto socialiniame ir politiniame gyvenime buvo palikęs ilgametis svetimųjų dominavimas.

(Bus daugiau)

RŪPINAMASI IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO GRĮŽTANČIAIS DARBININKAIS

Iš Klaipėdos krašto nemaža grįžta darbininkų, kuriuos priimti ir juos darbu aprūpinti vietos savivaldybės neturi plano, todėl dabar Vid. reik. ministeris patvirtino grįžtantiems iš Klaipėdos krašto darbininkams aprūpinti planą.

Grįžtančius iš Klaipėdos krašto darbininkus numatoma aprūpinti taip: jie bus skirstomi į dvi kategorijas: žemės ūkio ir pramonės bei amatų darbininkus.

Lietuvos konsulatai, į kuriuos darbininkai kreipiasi, privalo juos perspėti, kad atvykę Lietuvon, jie bus skirstomi į savo kilimo vietas, kitose, ne jų kilimo vietose, jie bus šelpiami ir neturės pirmumo teisės gauti apmokamo darbo.

Kretingos apskrities valdyba steigia grįžtančių darbininkų paskirstymo punktą, kur atvykę darbininkai galės kreiptis visais jų paskirstymo reikalais. Kretingos aps. valdybai pavesta priiminėti iš Vokietijos atvykstančius lietuvius darbininkus, esant reikalui, rūpintis laikinai apgyvendinti Kretingoje ir vykdyti jų išsiuntimą į kilimo vietas.

Kretingos apskr. valdyba visiems su darbininkų paskirstymu susijusiems reikalams tvarkyti turi teisę iš viešųjų darbų fondo lėšų pasamdyti du padienius tarnautojus, mokant kiekvienam iki 8 lit. už dieną.

Atvykstančius darbininkus valdyba registruoja atskiromis kategorijomis: 1) žemės darbininkai: a) šeimyniniai ir b) nevedę; II) pramonės bei amatų darbininkai: a) šeimyniniai ir b) nevedę. Sąrašuose žymima darbininko ir jo šeimos vardas ir pavardė, gimimo metai ir kilimo vieta.

Darbininkai aprūpinami geležinkeliu važiuoti bilietais ir leidimais mantai pervežti iki jų kilimo vietos artimiausios geležinkelio stoties.

Darbininkai ir manta pervežami Darbo ir Socialės Apsaugos departamento lėšomis. Tuo reikalu departamentas susitaria su geležinkelių valdyba ir liudijimus — leidimus darbininkams ir jų mantai pervežti Kretingos apskrities valdybai su atitinkama instrukcija. Bilietus, leidimus ir liudijimus darbininkams ir jų šeim. važiuoti, o taip pat mantai pervežti išduos Kretingos apsk. valdybos darbininkų paskirsmo punktas.

Kretingos apskr. valdyba išsiųsdama darbininkus iš Kretingos į jų kilimo vietas, privalo apie tai pranešti atitinkamos apskrities valdybai arba pirmaeilio miesto burmistrui, kad tie iš anksto pasirengtų juos priimti.

Darbininkų, kurių kilimo vieta yra ne Lietuvoje, Kretingos apskrities valdyba siunčia Biržų ar Šiaulių apskričių valdybų nuožiūrai, kurios juos aprūpina darbu pirmoje eilėje prie žemės ūkio ir miškų eksploatacijos.

Apskričių valdybos ir pirmaeilių miestų burmistrai privalo tuojau pasirengti atvykstančius darbininkus priimti. Pirmiausia pasirūpinti būstais. Jei prie didelių dvarų centrų yra nenaudojami kumetynai, tai juose galima apgyvendinti su šeimomis darbininkus, o darbo jie galėtų gauti pas apylinkės ūkininkus.

● Šiuo metu Gibraltare vyksta pasitarimas tarp anglų ir prancūzų karo laivynų vadovybių.

● Ties Etnos ugniakalniu (Sicilijos saloje) pastebėtos rausvos ugnys, iš kurių sprendžiama, kad ugniakalnis vėl pradedąs veikti.

GRAŽUS VIETINIO IR SVEČIŲ CHORŲ KONCERTAS

Worcesterio žymi lietuvaitė dainininkė Genovaitė Rutkauskaitė-Jančienė. Jos motina (jau mirus) buvo Lietuvos kalbininko prof. Jablonskio sesuo. Genovaitė myli lietuvius ir lietuvišką dainą, dalyvaudama ir svetimtaučių parengimuose visada lietuviškai padainuoja keletą dainų.

WORCESTER, Mass. — Prisiminus Aušrelės choro koncertą įvykusį balandžio 7 dieną, Lietuvių Piliečių klubo salėje, dar praslenka galvoje malonūs pramogos įspūdžiai. Parengime dalyvavo ir Lietuvių Radijo choras iš New Britain, Conn. Šiam chorui vadovavo p-lė M. Čeponytė, gi vietos Aušrelės chorui J. Dirvelis. Solistė Genovaitė Rutkauskaitė-Jančienė gražiai pasirodė savo dainavimu. New Britaino artistai suvaidino juokingą komediją "Nesipriešink."

Minimas parengimas tai buvo mūsų lietuviškos dainos žydinio paraiška. Skambėjo gražios ir mylimos mūsų liaudies dainelės. Mes turime gerėtis ne tik gražiomis dainelėmis, bet turime džiaugtis mūsų jaunimo gražiais darbais, nes jie dirba tą gražų ir kilnų kultūrinį darbą, nežiūrint kad ir toli važiuoja, kelionėje jie dainuoja ir žavi klausytojus. Štai kad ir New Britaino Radijo choras, kad ir nėra skaitlingas skaičiumi, susidedąs iš apie 16 dainininkų, bet jie visi pilni yra energijos ir pasiryžimo, mylinti lietuvišką dainą. Jų dainos ilgai pasilieka ir pasiliks žmonių širdyse ir už tai garbė priklauso jaunai lietuvaitei Marijai Čeponytei, kaipo choro vedėjai.

Po Radijo choro dainavo Aušrelės choras, merginų grupė, vyrų grupė. Duetą sudainavo labai gražiai O. Dirvelienė su J. Mozūraičiu. Choras pirmu kartu gražiai pasirodė su nauja daina "Dunojaus Valsas." Tai gražus ir muzikalinis kūrinys, kurį choras meniškai išpildė. Solistė Genovaitė Rutkauskaitė - Jančienė tikrai publiką sužavėjo. Daug apie ją rašyti mažai būtų čia vietos. Mes turime pasidžiaugti, kad savo tarpe turime tokią dainininkę kaip Genovaitę. Savo tvirtu, gražiu ir lengvai valdomu balsu žavėjo klausytojus. Ji puikiai sudainavo 4 dainas. Dainininkė publikos buvo apdovanota trimis gražių gėlių bukietais. Gėlių buvo suteikta ir New Britaino choro mokytojai p-lei M. Čeponytei.

Po koncerto įvyko vaidinimas, suvaidinta aukščiau minėta komedija. Veikalėlį suvaidino gana gražiai, teko pastebėti gerų scenos artistų ir jų turimų gabumų. Komedija žmones prajuokino iki ašarų. Po visos programos apatinėje klubo salėje choristams ir svečiams buvo paruošta vakarienė. Laike vakarienės buvo visų susipažinimas. Vakaras praleistas gražioje nuotaikoje. Paskui vyko šokiai griežiant J. Dirvelio vedamam orkestrui.

Svečius išlydėti mūsiškiams buvo gana sunku ir nemalonu skirtis. Išvykus svečiams pasidarė net graudu, bet pasiliko niekad neužmirštami malonūs įspūdžiai iš gražaus jaunimo darbo. *A. J.*

AUKOS VILNIJOS LIETUVIAMS

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke aukų pakvitavimas Nr. 34.

J. Žilinskas, Hoboken, N. J., per "Vienybę" $1.00.

J. Laučiškis, Brooklyn, N. Y. $3.00

Kun. M. Valadka, Scranton, Pa., L. Taut. Kat. Bažn. klebonas, aukojo $5 ir surinko $20. Viso $25.00. Aukojo: M. Spūdytė — $2. Po $1: J. Bardauskas, J. Pipcius, B. Šimanskis, K. Šimanskis, J. Gustaitis, L. Petronienė, V. Petskus, B. Mikulis, P. Petskus, M. Minkelienė. Po 50c: J. Jankauskas, p. Kvedaitienė, P. Gegžnienė, M. Gustaitienė, A. Gustaitienė, A. Lagūnas, A. Celkis, P. Naurušis, J. Skečius, Smulkių — $3.50.

Vilniaus Šelpimo Komitetas, Amsterdam, N. Y. (sudarytas iš visų lietuviškųjų draugijų ir parapijų atstovų) surinko, prisiuntė per P. Sargelį $900.

Viso	$929.00
Anksčiau skelbta	$12,333.51
Bendrai Vilnijos liet.	$13.262.51

Ši suma pervesta Vyriausiam Komitetui Vilniaus Kraštui Remti.

Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems, rinkėjams bei šiaip pasidarbavusiems. Ypatingai gi šį kartą norėtų atžymėti Amsterdamo lietuvių gražų ir vieningą jaunų ir senų pasidarbavimą.

LIETUVOS KONSULATAS
16 W. 75th St., New York

GYVENIMO IŠMINTIS

ĮVAIRIŲ ŽMONIŲ MINTYS

Surinko Arėjas Vitkauskas

Trys keliai

Mes galime pasiekti išminties trimis keliais. Pirma, galvojimų keliu, tai — tauriausias kelias. Antra, sekimo keliu, tai — lengviausias kelias. Trečia, patyrimo keliu, tai — sunkiausias kelias.

Nepriprask prie gerovės — ji laikina. Kas turi — tesimoko nustoti, kas laimingas — tesimoko kentėti. *Šileris.*

Tiesos kalba paprasta.

Sokrato mokinys kartą paklausė jo, ar jam vesti ar ne?

—Ir vienaip ir kitaip tau reikės gailėtis, mano bičiuli.

Tik pasidaryk avimi, o vilkų jau yra.

TEISINGO DARBO STANDARTO ĮSTATYMAS ANTRI METAI

Teisingo Darbo Standardų Įstatymas, visiems geriau žinomas kaip Algų ir Valandų Įstatymai. 1938 m. birželio mėn. tapo pridėtas prie Socialės Apdraudos Įstatymo ir Nacionalio Darbų Santykių Įstatymo, tikslu apsaugoti Amerikos darbininkų gerovę. Ypatingai pietinėse valstybėse daug stiprausi pasipriešinimo pasirodė, bet ir šiandien čia ir ten žmonės įstatymu nepatenkinti, bet nepaisant to visko, įstatymas su mumis pasiliks.

Federaliai teismai dviejuose atsitikimuose užlaikė Teisingo Darbo Standardų įstatymo konstitucionališkumą. Jungt. Valstybių Distrikto Teismas Illinois Valstybėj rado, kad mūsų šalies žmonės nenori mažesnių algų už paskirtą laipsnį, kuris pavelina žmonėms pusėtinai gerai gyventi. Netinkamos algos liečia ne tik darbininkus, bet ir jų šeimas.

Šiandien svarbiausia problema sąryšyje su šita legislacija yra tikras įstatymo užlaikymas. Įstatymo minimumo algos ir maksimumo valandos nebuvo toks baisus dalykas, kokį jo priešai tikėjo. Keliose valstybėse, ypatingai New Yorko, buvo dėtos pastangos įvesti valsbinius algų ir valandų įstatymus, apsaugojimui darbininkų vietinių industrijų, kurių produktai nesiunčiami tarpe valstybių.

* * *

Minimumo algos

Kada įstatymas įėjo galion, spalių mėnesį, 1938 m., jis nustatė algų minimumo ratą 25 centus į valandą. Nuo spalių 1938 m. iki spalių 1945 m. Teisingo Darbo Standardų įstatymas reikalauja darbininkams mokėti ne mažiau 30 centų į valandą, ir po to, 40 centų į valandą.

Apart minimumo algų automatiško padidėjimo iki 40 centų į valandą po septynių metų veikimo, minimumo algų įstatymo objektyvą galima greičiau įvykdinti, su išdavimu algų įsakymo, kurį duoda industrijos administratorius, pagal industrijos komiteto rekomendaciją. Tokie komitetai jau veikia nekuriose industrijose. Toks komitetas privertė išmokėjimą 32½ centų minimumo algą drabužių ir kojinių industrijose, kuomet kepurių išdirbystėje 40 centų minimumas buvo rekomenduotas.

* * *

Minimumo valandos

Nuo spalių 1939 m. iki spalių 1940 m. darbdaviai po įstatymu privalo jų darbininkams mokėti laiką ir pusę virš reguliariškos ratos, už virš 42 valandų į savaitę. Po tuo laiku, užmokėjimas viršlaikio ratos yra reikalaujamas už visą darbą virš 40 val. į savaitę. Kongresas stovi už minimumo algą už 40 centų į valandą, ir 40 valandų darbo savaitę.

Yra daug industrijų, kur tokios minimumo algos ir maksimumo valandos buvo įsteigtos prieš įvedimą šito įstatymo. Kiton pusėn, yra labai daug industrijų, ypatingai pietinėse valstybėse, kurios niekad nemokėjo minimumo algų, ir darbo diena iš 10 ar 12 val. nėra paprastu dalyku. Tai nuo tokių industrijų daugiausia protestų prieš Teisingo Darbo Standardų įstatymą ateina. Mažiau protestų gauta prieš įstatymo vaikų darbo aprūpinimus, kurie sulaiko nuo tarpvalstybinės komercijos gaminius, kurie gaminami įstaigose, kurios samdo mažamečius 14 m. amžiaus, kurių darbas juos sulaiko nuo mokslo arba mažamečius tarpe 16 ir 18 metų, dirbant pavojinguose užsiėmimuose.

Įstatymo peržengėjai baudžiami

Yra tam tikras "Algų ir Valandų" Skyrius prie Darbo Departamento, kuris užlaiko algų ir valandų standardus. Pirmais metais skyrius gavo suvirš 18,000 skundų. Įstatymo peržengėjai sutiko užmokėti apie 80,000 darbininkų vieną milijoną dolerių užsivilkusių algų. Nekurie darbdaviai numušė neteisingas sumas nuo darbininkų algų už užlaikymą, kaip kambarį, maistą ir kitus parankumus.

Nekuriuose atsitikimuose, rekordai iškraipyti, kad padengus įstatymo peržengimus. Nekurios kompanijos nuo darbo atstatė darbininkus, kurie pasiuntė skundus, kas yra įstatymo peržengimų.

Skundai nuo darbininkų prie vietinių industrijų į šalį padėtį, nes įstatymas liečia tik industrijas, kurios gamina prekes tarpvalstybinei komercijai. Daugumoje atsitikimų darbdaviai susitaiko su darbininkais užmokėdami užsivilkusias algas. 1939 m. net 63 kriminališkų atsitikimų apskųstieji buvo nubausti ir priversti užmokėti prigulinčius pinigus jų darbininkams.

FLIS.

SLA MEDIS...

Atminimo medžių sodinimas

Skaitydamas žydų laikraštį radau, kad jų Tautinio Fondo Taryba skelbia pasodinimą medžių Fredo M. Butzel'io Miške Palestinoje: dviejų medžių — paminėti 25 vedybų metus tokiems ir tokiems (parūpinęs Moterų Pijonierių Organizacijos skyrius, suprantama, Palestinos pijonierių); vieno medžio — atminti kokį ten mirusįjį (parūpinę dvi moterys); vieno medžio — kokį ten velionį atminti (vėl, kokia ten kita moteris). Paduotas adresas, kur kreiptis, norint tokius medžius pasodinti.

Žinoma, tai yra tik vienas iš būdų Palestinai remti. Dabar, — kadangi ir mes Susivienijime šiuo tuo simbolišku užsiiminėjame (naujų narių iškilmingas įvesdinimas — to pavyzdys), tai ar neverta panašiai ką padaryti Lietuvai, arba ir čia? Lietuva sodinosi daug Vilniaus ir Klaipėdos medžių, — ar nebūtų gera, kad ten atsirastų (kur nors — pas Gedimino Kalną ,ar pas Karo Muziejų?) ir "Amerikos lietuvių medis," ar "SLA medis?" Žinoma, pagalio, kaipo tokio, Lietuvai nėra reikalo vežti, bet — reikia nusiųsti kokią apvalainą sumą, kad ta proga tokį medį pasodintų. O gali ir tokiame Cleveland'o tautų darželyje tiktų turėti, pavyzdžiui, "SLA medis?" Nežinau tiksliai, kiek (ir ar) yra mūsų tos nelemtos "politikos" tame darželyje, bet, jeigu būtų galima nesuvelti su jokia ta "politika" SLA vardo, tai, rodos, kodėl ten negalėtų minėtas medis augti? Žinoma, reikėtų ta proga kiek nors darželiui duoti. (Gal iš kuopų)?

Iš viso, šios eilutės yra tik įspūdžio užrašymas, perskaičius netikėtinesnį dalykėlį. Gal tas gerai, o gal ir nereikia... Kaip manote?....

Arėjas Vitkauskas.

* * *

P. S. Lietuvoje, rodos, būtų galima, irgi, visą "Amerikos lietuvių mišką" užauginti, — jeigu mūsų turčiai imtų save ten nors tokiu būdu amžinti. Ir miškas turėti, prie kitų, ten nekentų, ir lyg koks "nacionalis parkas" atsirastų. O ir parvykusiems ten mūsų broliams būtų kur padūsauti...

NESUSIPRATIMAS

Bochume senam vagiliui, 26 m. Zigfridui Španui, pradėjo blogai sektis ir jo 18 m. draugė pradėjo skųstis nepakenčiamu gyvenimu. Vyrukas susijaudinęs atsilenkė peilį ir juo nudūręs merginą pats pasipiovė.

● Vokiečiai pradėję naudoti naujos konstrukcijos torpedas, kurios iššautos iš povandeninių laivų ir nepasiekusios taikinio, automatiškai virsta plaukiojančiomis minomis.

● Anglų spauda praneša, kad policija vienoje Londono priemiesčio priešlėktuvinėje slėptuvėje susekė lošimų klubą. 46 asmenys buvo suimti.

DRĄSUS KIŠKIS

Karo ir šalčio išvarginti kiškiai eina drąsiai į ūkininkų sodybas medelių pagraužti ar šieno pakramtyti. Vienas vokiečių kareivis Čekijoje, Sakvico kaime ,eidamas pastebėjo prie šieno kūgio kiškelį kuris maitinosi ūkininko protektorate. Kareivis bandė kiškį sugauti, bet tas šoko ant žmogaus, apdraskė veidą ir pabėgo. Badas ir iš kiškio padaro didvyrį.

● Nuo karo Kinijoj pradžios "Domei" agentūra ir japonų laikraščiai į frontą buvo nusiuntę 2,300 karo korespondentų, iš kurių 29 žuvo.

"FELDFEBELIS KAČMAREKAS"

Vokietijoje fronte esančių vyrų moteris lankė 41 m. amžiaus sukčius ir aiškino, kad jų vyrams yra visai bloga fronte, bet jeigu jos norėtų jiems padėti, tai jisai nuvežtų pinigų. Moterėlės krapštė po 10, 20 markių ir jam davė. Bet viena moteris pasiteiravo laiške savo vyro ar jisai pinigus gavo ir sužinojo apgaulę. Policija žulikėlį suėmė.

● Spaudos žiniomis, kurias patvirtino ir kinų kariuomenės štabas, kinų kariuomenė iš japonų atsiėmusi Vujuano provincijos sritis.

Dienraščio Vienybės Pavasariniai Piknikai

Pirmas piknikas, pavadintas LIETUVIŲ DIENA, įvyks

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO-JUNE 2 D., 1940

PRADŽIA NUO 12 VAL. DIENĄ

LINDEN PARKE

Union City, Conn.

Šio pikniko programa, įdomybės ir nauda dalyviams:

1. **TRYS DOVANOS PINIGAIS, kurias turės progos laimėti tik užsimokėję įžangos tikietus.**
2. **JURGIS DAGILIUS, ansonietis, drūtuolis-akrobatas, rodys savo gabumus ir nujėgumą—pamatysite daug stebėtinų dalykų.**
3. **KONTESTAI — bus rinkimas sunkiausių vyro ir moters Connecticute. Laimėtojai gaus dovanas.**

JURGIS DAGILIUS, Drūtuolis, Akrobatas

4. **ŽYMŪS KALBĖTOJAI pasakys trumpas kalbas.**
5. **FILMŲ RODYMAS. Pradedant sutemti filmininkas J. Januškevičius, Jr., parodys judamus paveikslus. Pamatysite pereitų metų VIENYBĖS piknike gražuolės rinkimus ir kitus įvykius. Taipgi parodys kaip sustatoma ir spausdinama dienraštis VIENYBĖ. Bus filmuojamas ir šis piknikas.**

Bus ir daugiau įvairių įdomybių. Be to viso nepamirškite, kad visą laiką gros geras orkestras visokius šokius ir visi turės progos smagiai pasišokti ir pasilinksminti. Bus kuo ir pasivaišinti: skanių užkandžių ir šaltų gėrimų.

ĮŽANGA Į PARKĄ TIK 25 CENTAI

Visus Connecticut valstijos lietuvius atsilankyti į šį nepaprastą pikniką kviečia —

PIKNIKO RENGIMO KOMISIJA IR DIENRAŠTIS VIENYBĖ.

Philadelphijos Lietuviai

Rengia Antrą Dienraščio Vienybės Pikniką

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO-JUNE 16 D., 1940

PRADŽIA NUO 12 VAL. DIENĄ

MYKOLAIČIO PARKE

Eddington, Pa.

Philadelphijos lietuviai visuomet suruošia linksmus ir įdomius dienraščio Vienybės piknikus, taigi ir šis piknikas bus linksmas ir įdomus visais žvilgsniais.

Bus graži programa, įvairūs žaidimai, siurprizai, vertingų dovanų laimėjimai, geras orkestras gros įvairius šokius. Dalyvaus daug žymių svečių iš kitų kolonijų. Skanūs ir pigiai parduodami valgiai ir gėrimai. Šis dienraščio Vienybės piknikas bus tokiu, kurio ilgai neužmirš visi atsilankiusieji.

ĮŽANGA Į PARKĄ TIK 25 CENTAI

Visus Philadelphijos ir kitų kolonijų lietuvius atsilankyti į šį pikniką kviečia —

PIKNIKO RENGIMO KOMISIJA IR DIENRAŠTIS VIENYBĖ.

VIENYBĖ

REPUBLIKONŲ PARTIJOS REIKALAIS

Žmogaus psichologija niekuomet jam nenurodo tinkamo minties kelio, kad galvoti tiktai vienpusiškai ir sulig tokios žmogaus minties pasireiškimų mes turime tokią galingą proto jėgą patys sau savo keliu nuspręsti į kurią pusę psichologijos proto supynimas mus gali geriausiai prie ko privesti.

Čia turima minty kalbėti apie politikavimo reikalus. Ir dėl to, kad mūsų žmonių tarpe labai dažnai yra primenama, kad jau laikas ir net skubus laikas mums pradėti daugiau lysti į šios šalies politikos vietas.

Pirm einant prie šito svarbaus uždavinio, kiekvienam pirmiausia reikia gerai pagalvoti ir tą visą maišytą politikavimą pergvildenti iki geriausio supratimo. Ir kada jau aiškiai suprantant kiekvieną atskirai politikavimo supynimo būdą, tik tada jau galima pilnai pasileisti į tos pusės geriausiai patikimosios politikos skyriaus darbą.

Kaip žinoma, šios šalies politikoje randasi keletas įvairių politikos srovių. Bet paliekant mažesnes sroves, čia suminėsime didesnes ir žymesnes sroves, kaip tai republikonai, demokratai, socialistai ir Labor Party.. Kai kuriose valstybėse ir mūsų tautiečiai sudaro gana tvirtą pajėgą vienoj ar kitoj viršminėtų srovėj.

Didžiajame New Yorko mieste mūsų tautiečių daugumą perdaug susispiętę po demokratų srovės emblema ir net daroma perdidėlis susispietimas ir prie Labor Party pusės. Bet klausimas, kodėl jau taip yra apleidžiama republikonų srovė? Kodėl New Yorko mieste randasi mažiau lietuvių priklausančių prie republikonų pusės?

Republikonų srovė, geriau patikrinus dalykus, yra daug geresnė srovė valdyti šią šalį, negu demokratų srovės valdymas. Republikonai yra daugiau bizniško nusistatymo šią šalį valdyti. Kada republikonų valdymas šią šalį gerai bizniškai sutvirtina ir sukrauna į atsargą kapitalinę medžiagą, tai kai demokratai užima valdyti, tą visą kapitalinę medžiagą ištuština ir dar paskum patys įlenda į bilijonines valstybės paskolas.

Bet žinoma, politikavime atsiranda visokių vieni kitiems įvairių užmetinėjimų. Bet tai tas neturi reikšti, kad lietuviai neturėtų remti daugiau republikonų srovę. New Yorko mieste, remiant republikonų srovę lietuviams yra geresnė proga išaugti, kad ir į mažesnes valdymo vietas, negu kaip kas mano remiant demokratus ar Labor Party būtų galima taip lengvai gauti "šiltas" vietas.

Man gyvenant 22 Assembly District, kuris užima visą East New Yorką ir susidaro iš 66 balsavimo skyrių, pasidarbavus republikonų srovėje, gavau vietą balsavimuose ant šio distrikto Assembly Committee. Dabar esu ant ekzekutyvio boardo East New York Republican Club. Taigi, dėl šio viso reikalo, East New Yorke gyvenantiems lietuviams yra gera proga įstoti į šį klubą, tik $3 metams.

Taip pat yra sumanymas sutverti lietuvių republikonų klubą. Ir visi, kurie įdomaujatės republikonų srovės reikalais, kreipkitės pas gerą republikoną Antaną Mikalauską, jo užeigoje, Atlantic ir Logan gatvių kampe, East New York. Pas jį visas tas darbas pradeda suktis. Toliau bus organizuojama penkių kauntys republikonų centras iš vienų lietuvių piliečių.

Tėmykite, netrukus bus sušauktas susirinkimas pas p. A. Mikalauską.

Vincas J. Vyšnius.

SHOWER PARTY GRYBAITEI

Sally Grybaitei buvo surengta graži shower party, gegužės 4 d., 1074 Hart Street, Brooklyne, kurią surengė Baltrūnų šeima nuo Thames St. Sally Grybaitė buvo apdovanota gražiomis dovanomis nuo savo draugių, giminių ir pažįstamų. Puota buvo labai puiki, buvo gražiai kambarys išpuoštas ir stalai apkrauti gardžiai pagamintais valgiais ir gėrimais, gražus keikas irgi puošė stalą. Į stalus patarnavo Baltrūnaitė ir Jean Repečka.

Sally Grybaitė apsiveda su Antanu Tupka šeštadienį, gegužės 25 d., 11 val. Atsimainymo bažnyčioj, Maspethe. Abudu yra geri lietuviai, priklauso prie lietuviškų organizacijų. Tik gaila, kad A. Tupka susižeidė koją.

Linkime, kad greičiau pasveiktų ir per savo vestuves jau galėtų gerai pašokti.

F. M.

GAUS GRAŽŲ PASTATĄ

Queens miesto dalis susilauks modernaus ir gražaus pastato. Šioje miesto dalyje prie Queens Boulevard ir Union Turnpike statoma Boro Hall, kurios statyba kainuosianti $2,200,000. Pilnai statyba bus užbaigta iki gruodžio mėnesio, bet raštinės mano įsikelti apie spalių mėn.

CHORŲ KONCERTAS PATERSONE

PATERSON, N. J.— Gegužės 5 d. įvyko šios kolonijos lietuvių šv. Kazimiero parapijos šv. Cecilijos choro koncertas, kurį reikėtų pavadinti dainų švente, nes dalyvavo net 5 chorai.

Koncertas įvyko Washington salėje, kuri buvo apypilnė: dalyvavo per 500 žmonių. Tokiai mažai, palyginus, kolonijai tai buvo žmonių labai daug. Koncertą rengti daugiausiai dirbo parapijos klebonas kun. J. Kinta ir jaunas, gabus, Lietuvos muzikos konservatorijos auklėtinis Bronius Voveris.

Koncerte dainavo parapijos mažų mergaičių ir bendras suaugusių bei vyrų chorai, vadovaujant muz. B. Voveriui. Dainavo Sop. Motinos parap. choras iš Harrisono, vadovaujant Pr. Hodeliui. Angelų Karalienės parap. choras iš Brooklyno, vad. Pr. Dulkei. Brooklyno Vyrų choras, vad. Dulkei. Šv. Petro ir Povilo parap. choras iš Elizabetho, kurio vedėjas komp. J. Žilevičius staiga buvo susirgęs ir choras, gaila, be vedėjo, vienas nedainavo, nors dainavo bendram chore programos pabaigoje, vad. Voveriui ir Dulkei.

Visi chorai gražiai pasižymėjo, bet ypač vertas pagirti ir labai pagirti, tai Patersono parapijos mažučių mergaičių choras, kurį muz. Voveris išmokinęs Lietuvos naujausiai išpopuliarizuotų liaudies dainelių. Štai, jų keletas: Sėdžiu po langeliu, Vargonų Fondas (toks vardas), Vakaras, ir kitos. Jos labai gražiai skambėjo, o ypač Sėdžiu po langeliu!

Patersono suaugusiųjų parapijos choras, taip pat p. Voverio vadovaujamas, dainavo naujai išpopuliarizuotas dainas Lietuvoj, būtent: Kuku, gegute (Adomavičiaus), Ant Kalno gluosnis, (S. Šimkaus), Paukštužėli, skrajūnėli (Šimkaus) ir visų gražiausią, dar pas mus negirdėtą (Gruodžio) Šiltas, gražus rudenėlis.

Patersono Vyrų choras dainavo taip pat naujas mums, bet Lietuvoj labai populiarias dainas: Vilniaus Medis (Bertulio) kariška ir labai laiku padainuota, ūpą kelianti. Valio, piovėjėliai (Banaičio) ir kitos.

Verta pastebėti, kad muz. B. Voveris diriguoja labai metodiškai, choristams kiekvieną smulkmeną lengva išpildyti. Harrisono choras dainavo daugiau svajotojų tipo daineles, lėtas, dzūkiškai jautriai, verksmingas. Gražiausia skambėjo Adomavičiaus) Tai aš išgirdau.

Brooklyno Ang. Kar. choras, vedamas Pr. Dulkės, dainavo, kaip paprastai, smarkias dainas. Geriausiai sudainavo Vyrų choras Nebijau Nieko (J. Bertulio kariams parašytą Lietuvoje dainą).

Dar dainavo solo A. Kižienė iš Brooklyno, duetu Mažeika ir Dulkė, vyrai ir Mažeika solo, ir buvo Dulkės sūnų lošimėlis.

Radio ved. iš WHOM Jonas Šičkis ir kun. Kemežis iš Jer-Valaitis, Amerikos red. Juozas Laučka, svečias kun. A. Narušičkis ir kun. Memežis iš Jersey City.

Pramoga pradėta Amerikos himnu, chorams bendrai ir galingai giedant su publika. Žmonių buvo privažiavę iš tolimų New Jersey vietų. Busais atvykę chorai buvo iš Brooklyno, Elizabetho ir Harrisono.

Jonas Valaitis.

PAVASARINIAI ŠOKIAI

Rengia L. I. Birutės Merginų klubas sekmadienį, gegužės 26 d., Apreiškimo parap. salėj, N. 5th ir Havemeyer Sts., Brooklyne. Gros Jono Navicko ir jo Nakties Pelėdų orkestras. Pradžia 7 val. vak. Įžanga tik 35c. Visi esate kviečiami atsilankyti į šokius, ypač jaunimas. Atsilankę nesigailėsite, turėsite visi malonų ir linksmą laiką.

Kviečia B. M. Klubas.

NUTEISTAS KALĖTI JAUNUOLIS

Tik 19 metų amžiaus Jack Clifford Homer iš Nassau nuteistas kalėti Sing Sing 20 metų už sumušimą iki mirties brangenybių agento. Teismas pasirėmė 3-čiojo laipsnio žmogžudyste. Užmuštasis buvo rastas užmestas medžių šakomis ir rankšluoščiais, kurie vėliau buvo pripažinti, kad tai iš Homer namų pagal skalbyklos ženklus.

Sveikata, gimimai, mirimai

Sveikatos Tyrimo Biuro statistikos daviniai sako, kad laikotarpyje balandžio 27 d. iki gegužės 4 dienos įvairiomis priežastimis Brooklyne viso mirė 530 asmenų. Naujai gimusių kūdikių tuo laikotarpiu viso užregistruota 820.

Diphteria naujai susirgusių rasta 5, Scarlet fever 338, Measles 17, Whooping cough 37. Pneumonia naujai susirgo net 112 žmonių, šiąja liga sergančių mirė 22, influenza 2 ir automobilių nelaimėse žuvo viso 6 asmenys.

POLICININKAS ATSIDŪRĖ KANADOJE

Woodside, Queens dalyje nuo balandžio 1 dienos buvo pasigęsta vieno policininko. Paskutiniomis dienomis sužinota, kad jis randasi Montreale, Kanadoje. Ten pakliuvęs kaž kokiais neaiškiais sumetimais, ar išėjimu iš lygsvaros.

MEKSIKOS DEBIUTAS

Museum of Modern Art, 11 W. 53 St., New Yorke gegužės 15, 16, 17 ir 18 dienomis įvyks koncertai Meksikos muzikos. Koncertai rengiami proga išstatytų muziejuje Meksikos valstybės kūrinių ir eksponatų. Atidarymo dienoje, gegužės 15, kūrinius pildys New Yorko Philharmonic - Symphony orkestras. Koncertai vyks du kartu dienoje ir sekmadieniais laiku 2:30 ir 8:45 val. vakarais. Pramogos rengiamos Carlos Chavez, žymaus Meksikos muziko ir kompozitoriaus rūpesčiu, kad daugiau išpopuliarinti Meksikos muziką ir meną.

DAR BROOKLYNE NEPIKNIKAUJAMA

Kada kitose didesnėse lietuvių kolonijose jau piknikų sezonas prasidėjo, Brooklyno lietuviai dar nevyksta į savo laukų pramogas. Oras jau patenkinamai šiltas, kad piknikus ir parkus pradėti rengti. Kitur piknikai prasidėjo gegužės 5 d.

Iš pirmesniųjų piknikų įvyks vienas Vienybės dienraščio vardu Union City, Conn., Linden parke, sekmadienį, birželio 2 d. Galimai gegužės mėn pabaigoje ir pačiame Brooklyne prasidės piknikų ir išvažiavimų sezonas.

AFRIKOS AUKSAS AMERIKOJE

Gegužės 9 d. Olandijos laivas Poelau Bras atvykęs iš Cape Town, pietų Afrikos, atgabeno $7,000,000 vertės aukso. Auksas padėtas į New Yorko bankus.

Remkite tuos, kurie remia jūsų laikraštį.

"DARK COMMAND"
John WAYNE Claire TREVOR Walter PIDGEON
* Plus Big Stage Show *
Any Day Any Seat 25c. to 1 P. M. ROXY 7th Ave. and 50th St.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

Prirengiami Manadžeriai, Užveizdos ir Inžinieriai
Pasiruoškite dabar užtikrinimui sau ateities. JŲS GALITE TĄ PASIEKTI. Turėdami DAUGIAU MOKSLO, būsite naudingesni sau ir kitiems. Būdami išlavintu žmogumi, geriau pajėgsite susikurti sau geresnę ateitį ir turėsite progos DAUGIAU PINIGŲ UŽDIRBTI — KAS YRA KIEKVIENAM SVARBIAUSIA. Įstokite į vakarinius kursus Biznio Vedėjų Prirengimui (2 vakarus per savaitę), kuriuos veda laisniuotas profesionalis Inžinierius. Sėkmingai pabaigusiems kursus, kurie neturės darbo, gelbėsime surasti tinkamą užsiėmimą. Norintieji gauti nemokamai teikiamas informacijas, rašykite DABAR.
BUILDING MANAGEMENT
Pamokų Kursas Prasideda Dabar!
150 E. 50-TH STREET. NEW YORK, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūlės skausmai? Rūkėtis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu tuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK
SVEIKATA LAIME

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS

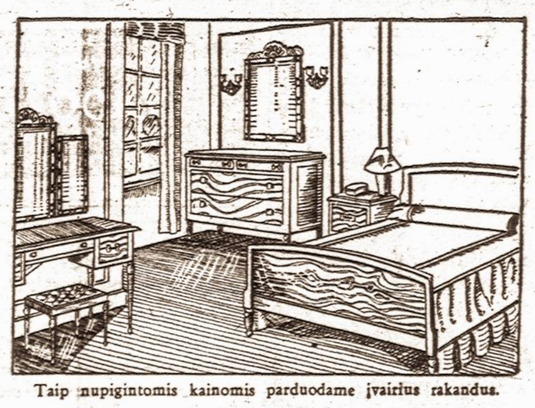

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus.
Pasirinkimas didelis.
BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES—KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI
Grand Chair Corporation
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 8-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
V. R. Valantiejus, Mgr.
General Insurance Agent
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

99.—Kai sargai išvedė Tarzaną su O'Rourke į deimantų kasyklas vergauti, karalienė Athea išsitiesė minkštoje kedėje ir užsisvajojo. Daktaras Wong prijaučiančiai tarė: "Įdomi, karaliene, tavo meilė link Tarzano. Tavo meilė — tai noras jį kankinti, ar net jį nužudyti. Tikrai įdomu tas matyti!"

"Aš laikausi savigarbos, Wong Tai!" — išdidžiai atsakė karalienė; "Jei Tarzanas pats sutiktų būti mano vyru, aš jį glamonėčiau ir gerbčiau. Bet kad jis niekina mano meilę, aš mielai norėčiau matyti, kaip jis žus deimantų kasyklose, ar kovoje su Mungo. Tą kovą aš jam suruošiau, kad tikrai jis žūtų."

"O kada įvyks toji kova?" — klausinėjo, lyg nieko nepaisantis chinietis Karalienė atsakė: "Kova įvyks trečiąją Pantu šventės dieną, kuri bus už dešimties dienų nuo dabar." Chinietis atsiduso: "Ak, kaip nedaug laiko!" Karalienė staiga paklausė: "Ką tu sakai?" O chinietis: "Aš sakau, kad laikas labai patogus."

...Tuo pat laiku D'Arnotas su Uka kiek galėdami skubėjo per džiungles pašaukti pagalbos iš Ratoro. Bet rodėsi, kad jųdviejų kelionė turės netikėtai baigtis: jų pėdas suuodęs didelis liūtas ir skubiai vijosi. Netrukus pasigirdo jo piktas riaumojimas, kuris reiškė, kad žvėris ruošiasi pulti savo aukas.

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje